

מדינת ישראל

משרד החינוך

בגירות לבתי ספר על-יסודיים
חורף תש"ע, 2010
מספר השאלון:
035806
דף נוסחים ל-4 ול-5 ייחידות לימוד
נספח:

מתמטיקה**5 ייחידות לימוד – שאלון ראשון****תכנית ניסוי**

(שאלון ראשון לנבחנים בתכנית ניסוי, 5 ייחידות לימוד)

הוראות לנבחןא. משך הבחינה: שלוש שעות וחצי.ב. מבנה השאלון ופתח הערכה: שאלון זה שלושה פרקים.פרק ראשון – אלגברה והסתברות – $2 \times \frac{2}{3} = 16\frac{2}{3}$ נקודות

פרק שני – גאומטריה וטיריגונומטריה

פרק שלישי – חישוב דיפרנציאלי ואיינטגרלי – $2 \times \frac{2}{3} = 16\frac{2}{3}$ נקודות

סה"כ – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש:

(1) מחשבון לא גרפי. אין להשתמש באפשרויות התכונות במחשבון הנitin לתכנות.

שימוש במחשבון גרפי או באפשרויות התכונות במחשבון עלול לגרום לפסילת הבחינה.

(2) דפי נוסחים (מצורפים).

ד. הוראות מיוחדות:

(1) אל תעתק את השאלה; סמן את מספра בלבד.

(2) התחל כל שאלה בעמוד חדש. רשות במחברת את שלבי הפתרון, גם כאשר

הчисובים מתבצעים בעוזרת מחשבון.

הסביר את כל פעולותיך, כולל חישובים, בפירוט ובצורה ברורה ומסודרת.

חוסר פירוט עלול לגרום לפגיעה בציון או לפסילת הבחינה.

(3) לטיפולה יש להשתמש במחברת הבחינה או בדפים שקיבלת מהמשגיחים.

שימוש בטיפולה אחרת עלול לגרום לפגיעה בבחינה.

התנחות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות לנבחנים אחד.

בהצלחה!

/המשך מעבר לדף/

השאלות

שים לב! הסבר את בל פיעולותין, כולל חישובים, בפירות ובצורה ברורה.
חוסר פירוט עלול לגרום לפגיעה בזכין או לפסילת הבחינה.

פרק ראשון – אלגברה והסתברות ($\frac{1}{3}$ נקודות)

ענה על שתים מהשאלות 1-3 (לכל שאלה – $\frac{2}{3}$ נקודות).

שים לב! אם תענה על יותר משתי שאלות, ייבדק רק שתי התשובות הראשונות שבמחברתך.

1. שני צינורות, צינור I וצינור II, ממלאים יחד במים את כל הנפח של ברכיה במשך 6 שעות.

(קצב הזרמת המים של כל אחד מהצינורות אינו משתנה.)

יום אחד, צינור I מלא לבודו רבע מנפח הברכיה, וצינור II מלא לבודו עוד רבע מנפח הברכיה, וכך התמלא חצי מנפח הברכיה במשך 3 שעות.

א. (1) הבע באמצעות m את הזמן החדש לצינור I למלא את כל נפח הברכיה לבדו.

(2) מצא עבור איזה ערך של m יש פתרון אחד לבעה.

ב. נתון כי כאשר כמות המים בברכיה היא 70% מנפח הברכיה, צינור I מלא לבודו את נפח הברכיה הנותר במשך 3 שעות.

מצא את m במקרה זה.

. $m \neq 0$, $x^2 - 2(m+1)x + m^2 = 0$. 2. נתונה המשוואה

א. עבור אילו ערכים של m יש למשוואה שני פתרונות שונים?

α ו- β הם שני פתרונות שונים של המשוואה.

ב. (1) הוכח כי $\beta = m + 1$, α הם שלושה איברים עוקבים בסדרה חשבונית.

(2) הוכח כי $\beta = m$, α הם שלושה איברים עוקבים בסדרה הנדסית.

ג. הראה כי $0 > \alpha$ וגם $0 > \beta$.

3. בוחרים באקראי 3 אנשים מעיר גודלה. ההסתברות שלושתם הם בעלי השכלה גבוהה היא 0.064.

ההסתברות לבחור באקראי אדם שמרכיב משקפיים מבין בעלי השכלה גבוהה בעיר קטנה פי 2 מההסתברות לבחור באקראי אדם שMarcus משקפיים מבין אלו שאינם בעלי השכלה גבוהה.

א. ידוע שאדם מהעיר מרכיב משקפיים.

מהי ההסתברות שהוא בעל השכלה גבוהה?

ב. בוחרים באקראי 4 אנשים מבין תושבי העיר שאינם בעלי השכלה גבוהה.

ההסתברות שאربעתם אינם מרכיבים משקפיים היא $\frac{81}{256}$.

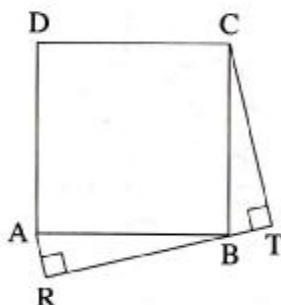
מהי ההסתברות שאדם בעיר מרכיב משקפיים והוא גם בעל השכלה גבוהה?

פרק שני – גאומטריה וטיריגונומטריה במישור ($\frac{1}{3}$ נקודות)

ענה על שתי מהתוצאות 4-6 (לכל שאלה – $\frac{2}{3}$ נקודות).

שים לב! אם תענה על יותר משתי שאלות, ייבדק רק שתי התשובות הראשונות שבמחברתך.

4. במעגל שמרכזו O חסום מרובע ABCD. DC הוא קוטר.
 המשכי הצלעות DA ו CB נפגשים בנקודה E (ראה ציור).
 נתון: $\angle BOC = \alpha$, $OB \parallel DE$.
 א. הבע באמצעות α את $\angle ABO$.
 ב. נתון כי שטח המשולש OBC שווה לשטח המשולש BEA.
 הוכיח כי $\triangle OBC \cong \triangle BEA$.

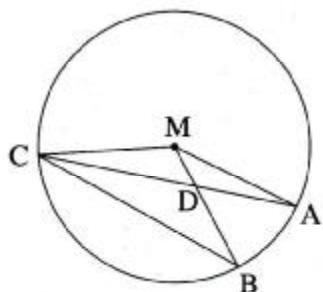
5. נתון ריבוע $ABCD$.

דרך הקדקדו B העבירו ישר TR .

AR ו- CT מאונכים לישר זה (ראה ציור).

א. הוכח כי $AR + CT = TR$.

ב. הביע את שטח המרובע $ACTR$ באמצעות TR .

6. A , B ו- C הן נקודות על מעגל שמרכזו M .

AC ו- BM נחתכים בנקודה D (ראה ציור).

נתון: $\angle CBM = 2\angle ACB$,

שטח המשולש CBD גדול פי 1.5

משטח המשולש CDM .

חשב את $\angle CBM$.

פרק שלישי – חיבורו דיפרנציאלי ואינטגרלי של פולינומים,

של פונקציות שורש, של פונקציות רצינוליות ופונקציות

טריגונומטריות ($\frac{1}{3}$ נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 7-9 (לכל שאלה – $\frac{2}{3}$ נקודות).

שים לב! אם תענה על יותר משתי שאלות, ייבדק רק שתי התשובות הראשונות שבמחברתך.

7. נתונה הפונקציה $b > 2$, $f(x) = \frac{(x-b)^2}{x^2-4}$

א. מצא (הבע באמצעות b במידת הצורך):

(1) את תחום הגדרה של הפונקציה, ואת האסימפטוטות שלה המקבילות לצירים.

(2) את השיעורים של נקודות החיתוך של הפונקציה עם הצירים.

(3) את השיעורים של נקודות הקיצון של הפונקציה, וקבע את סוגן.

ב. סרטט סקיצה של גраф הפונקציה.

ג. על פי הסקיצה של גраф הפונקציה, מצא את התחום שבו

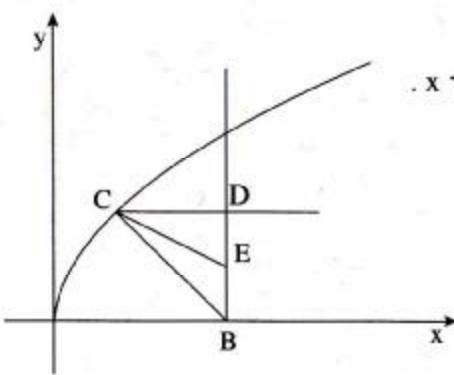
פונקציית הנגזרת $(x')^f$ שלילית ונעפף פונקציית הנגזרת השנייה $(x'')^f$ שלילית,

אם ידוע כי $-(x)^f$ יש נקודות פיתול אחת בלבד. נמק.

/המשך בעמוד 5/

. 8. נתונה הפונקציה $f(x) = \frac{2\cos^2(\frac{x}{2}) - 1}{2\cos^2(\frac{x}{2})}$ בתחום $-\pi \leq x \leq \pi$.

- א. הראה כי הפונקציה $f(x)$ היא זוגית.
- ב. מצא את האסימפטוטות האנכיות של הפונקציה בתחום הנתון.
- ג. לפונקציה יש שלוש נקודות מקסימום בתחום הנתון.
- ד. מצא את השיעורים של נקודות אלה.
- ה. העבירו ישר דרך נקודות המקסימום של הפונקציה.
- ו. מצא בתחום $\pi \leq x \leq 2\pi$ את השטח המוגבל על ידי הישר, על ידי גרף הפונקציה, על ידי שתי האסימפטוטות של הפונקציה ועל ידי ציר ה- x .

. 9. נתונה הפונקציה $f(x) = \sqrt{ax}$, $a > 0$.

מנקודה $(b, 0)$ ($b > 0$) העבירו אנך לציר ה- x .
C היא נקודה כלשהי על גרף הפונקציה $f(x)$.
מנקודה C העבירו ישר המקביל לציר ה- x
�חותך את האנך בנקודה D.
הנקודה E היא אמצע הקטע BD
(ראה ציור).

נתון כי עברו $C(2, 4)$ שטח המשולש CBE הוא מקסימלי.

מצא את הערך של a ואת הערך של b .

בצלחה!

בכוחם היוצרים שפורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך